Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2017 йил 25 август, № 168 (6862) Жума

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

ҚУРБОН ҲАЙИТИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Муборак Қурбон ҳайитининг маънавий ҳаётимиздаги ўрни, моҳияти ва аҳамиятини, халқимизга мансуб меҳр-оқибат, шукроналик ва бағрикенглик рамзи эканини эътиборга олиб, миллий-диний қадриятларимизни асраш ва улуғлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг жорий йилда Қурбон ҳайитининг биринчи куни 1 сентябрь жума кунига тўғри келиши ҳақидаги мурожаатини инобатга олиб, 2017 йил 1 сентябрь мамлакатимизда байрам сифатида кенг нишонлансин.

2. Республика "Нуроний", "Маҳалла" жамғармалари ва бошқа барча мутасадди идоралар, жамоат ташкилотлари Қурбон ҳайитининг жойларда тартибли ва юқори даражада, халқимизнинг миллий қадриятларига мос равишда ўтиши учун тегишли тадбирларни амалга оширсин.

3. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига Қурбон ҳайитини нишонлаш билан боғлиқ тадбирларни кенг ёритиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2017 йил 24 август

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн биринчи ялпи мажлиси тўғрисида

АХБОРОТ

2017 йил 24 август куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн биринчи ялпи мажлиси бўлиб ўтди. Унда Вазирлар Маҳкамасининг таклиф этилган аъзолари, вазирликлар ва идоралар раҳбарлари, бошқа ташкилотлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этдилар.

Мажлисни Олий Мажлис Сенатининг Раиси Н. Йўлдошев бошқарди.

Сенаторлар ишни **"Ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлаш тўғрисида"ги** Ўзбекистон Республикасининг қонунини кўриб чиқишдан бошладилар. Қонун 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йилида амалга оширишга оид Давлат дастури доирасида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 8 февралда қабул қилинган "Қонун ҳужжатларини тарқатиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ–2761-сонли қарорига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Сенаторларнинг фикрича, қабул қилинган қонун ҳужжатларини ижрочиларга етказиш, уларнинг мазмун-моҳиятини аҳоли орасида тушунтириш ушбу ҳужжатларнинг сўзсиз бажарилиши, демакки, жамиятда қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлашнинг муҳим шарти ҳисобланади.

Сенаторлар таъкидлаганларидек, ушбу қонун ҳуқуқий ахборот тарқатиш соҳасидаги у ёки бу муносабатларни тартибга солувчи йигирмадан ортиқ меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни ўзида мужассам этиб, бу соҳадаги ҳуқуқий бошқарувнинг тизимли бўлишини таъминлайди.

Қонунда замонавий халқаро стандартларни ҳисобга олган ҳолда, асосий ҳуқуқий тушунчалар мустаҳкамланган бўлиб, унда давлат органлари, яъни вазирлик ва идоралар, жойлардаги давлат ҳокимияти органлари, шунингдек, фуқаролик жамияти институтларининг ҳуқуқий ахборотни тарқатиш соҳасидаги ваколатлари белгиланган. Бунда ҳуқуқий ахборотни тарқатишни ташкил этиш, бу борадаги барча ишларни мувофиқлаштириш учун масъул бўлган ваколатли орган деб Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги белгиланган.

Қонун билан ҳуқуқий ахборотни тарқатишнинг аниқ тартиби ва усуллари белгилаб берилган. Хусусан, қабул қилинган қонун ҳужжатларини расмий ва норасмий тарқатма тарзида тарқатиш, уларни Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базасида ва давлат органларининг веб-сайтларида жойлаштириш тартиби ўрнатилмоқда.

Қонун билан давлат органларида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни тизимлаштирилган ҳолда ҳисобга олишнинг мажбурий тартиби жорий этилиб, унинг сўзсиз ижро этилиши устидан назорат тизими мустаҳкамлаб қўйилмоқда.

Қонунда ҳуқуқий тарғибот юритиш ҳуқуқий ахборот тарқатишнинг самарали усулларидан бири сифатида таърифланган бўлиб, уни амалга ошириш шакллари мустаҳкамлаб қўйилган: конференция, учрашув, семинар, давра суҳбатлари ва мулоқотлар ўтказиш; қабул қилинган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар, амалдаги қонун ҳужжатларининг мазмун-моҳиятини очиб берувчи теле ва радиодастурлар уюштириш, босма ва электрон оммавий ахборот воситаларида материаллар жойлаштириш, шарҳлар, рисолалар, плакатлар, буклетлар тарқатиш шулар жумласидандир.

(Давоми 2-бетда).

Халқимизнинг ардоқли фарзанди

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти, ўз умрини элу юрт равнақига бағишлаган Ислом Каримов вафот этганига саноқли кунлардан сўнг бир йил тўлади. Биринчи Президентимиз мустақил давлатимиз асосчиси, буюк давлат ва сиёсат арбоби, ўзбек халқининг фидойи, садоқатли фарзанди сифатида хотирамизда мангу яшайди.

"Ижтимоий фикр" жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази томонидан Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президенти хотираси куни арафасида ўтказилган сўров бу инсоннинг мустақил давлатимиз ривожида тутган ўрни ҳақида ҳамюртларимизнинг фикрларини аниқлаш имконини берди. Унда мамлакатимиз ҳудудларида яшовчи турли миллатга мансуб аҳоли барча қатлами вакилларидан иборат 1 минг 100 нафар киши иштирок этди.

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИ

Мустақил давлат асосчиси, бош меъмори

Ўтказилган сўров шуни кўрсатдики, 25 йил давомида Ўзбекистон Республикаси Президенти бўлган Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг вафоти ҳақидаги хабарни кўп миллатли халқимиз чуқур қайғу билан қабул қилди. Бинобарин, Биринчи Президент мамлакатимизнинг ҳар бир фуқароси учун қадрдон ва азиз кишига айланган эди.

Ислом Каримов ўзининг кўп қиррали сиёсий фаолияти ҳамда олижаноб инсоний фазилатлари билан Ватанимизнинг кўп асрлик тарихида ўчмас из қолдирди. Сўровда ўзбекистонликларнинг мутлақ кўпчилиги — 98,8 фоизи Биринчи Президентни мустақил давлатимиз асосчиси, деб ҳисоблайди. Улар таъкидлаганидек, Биринчи Президент Ўзбекистон халқи учун янги давлатни барпо этишдек тарихий қарор қабул қилди ҳамда миллий тикланишнинг ўтиш давридаги масъулиятни ва машаққатни зиммасига олди.

Собиқ тузумдан ажралиб чиққан бошқа давлат раҳбарларидан фарқли ўлароқ, Ислом Каримов ўз халқини қурбонларсиз ва "рангли" инқилобларсиз миллий тараққиёт йўлига бошлади. 96,5 фоиз респондент фикрича, Ислом Абдуғаниевич "Мамлакат ҳаётининг барча соҳасидаги ўзгаришларнинг бош ислоҳотчиси ва ғоявий илҳомчиси" эди. Унинг давлатимизни модернизациялаш бўйича ғоялари, фикру қарашлари мамлакатни барқарор ижтимоий-иқтисодий тараққий топтириш стратегиясининг назарий ҳамда амалий асоси бўлди.

Шунингдек, мустақилликка эришилган пайтдан бошлаб Ўзбекистон Ислом Каримов раҳбарлигида Марказий Осиёдаги асосий давлат сифатида мустаҳкам қарор топди, ҳам ички сиёсатда, ҳам халқаро майдонда катта муваффақиятларга эришди, ўзини минтақадаги ва умуман, жаҳондаги хавфсизликнинг фаол тарафдори сифатида намоён қилди. Буни тадқиқотнинг 95,6 фоиз иштирокчиси қайд этган.

Собитқадам ва босқичма-босқич

Мазкур сўровда Биринчи Президентимизнинг ҳаёти ва фаолиятининг энг муҳим даврлари хусусида ҳам жамоатчилик фикри ўрганилди. Респондентлар Ислом Каримовнинг йўлбошчилик ҳамда инсонийлик фазилатлари 1989 — 1991 йилларда яққол намоён бўлганини таъкидлаган. Маълумки, бу даврда Ўзбекистон чуқур ижтимоий-иқтисодий муаммолар гирдобида қолган эди.

(Давоми 3-бетда).

ПРЕЗИДЕНТ ТАШРИФИДАН СЎНГ...

Шуманайнинг шукуҳли манзиллари

Президентимиз шу йилнинг 20-21 январь кунлари Қорақалпоғистон Республикасига ташрифи чоғида ***Шуманай туманида ҳам бўлиб, одамлар турмуш шароитини яхшилаш, ҳаёт даражасини юксалтириш, хизмат кўрсатиш сифатини ошириш бўйича соҳа ва тизим раҳбарлари олдига бир қатор вазифалар қўйган эди.***

Шу асосда туманда 2017-2018 йилларга мўлжалланган дастур ишлаб чиқилиб, унинг доирасида кенг кўламли амалий чора-тадбирлар ҳаётга татбиқ қилинмоқда.

"Электр ҳам, газ ҳам, иш ҳам бўлади..."

— Шуманай марказида уч қаватли замонавий уйлар ҳамда бошқа ижтимоий объектларни қуриш ишлари жадал давом эттирилмоқда, — дейди "Маҳалла" хайрия жамоат фонди туман бўлими раиси Ниетулла Жадигеров. — Жумладан, фондимиз томонидан ажратилган 502 миллион сўмлик маблағ эвазига "Бирлешик", "Бегжап" ва "Ақ жап" овул фуқаролар йиғинлари аҳолисини ичимлик суви билан таъминлаш мақсадида 9,3 километрлик сув тармоғи тортилди. Бундан ташқари, электр энергияси, табиий ҳамда суюлтирилган газ, кўмир ва кўмир брикети билан таъминлаш, янги иш ўринлари яратиш чоралари кўрилмоқда.

Бу ерда кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликни ривожлантириш орқали ёшлар бандлигини таъминлаш масаласи ҳам доимий эътиборда. Масалан, ёш тадбиркор Айсулув Қутибаева ўзи раҳбарлик қилаётган "А. Караматдинова" хусусий корхонаси қошида замонавий инкубаторда 50 мингта жўжа очириш, кўмир ва қамиш брикети тайёрлашни йўлга қўйди.

"Ноль"дан бошланган фаолият

Ҳудудда яқин вақт ичида йилига 3500 тонна газлама ип ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган "Шуманай эко текстиль" корхонаси барпо этилади. Бунинг учун 9,6 гектар ер майдони ажратилиб, 10 миллион 600 минг АҚШ доллари миқдорида кредит йўналтирилмоқда.

Аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш сифатини яхшилаш мақсадида ташкил этилган "Shumanay Gold ekspress" ва "Shumanaymegatrans" масъулияти чекланган жамиятлари ҳам давлатимиз раҳбари ташаббуси билан халқ манфаатини кўзлаб олиб борилаётган ислоҳотлар мевасидир. Чунки уларнинг ҳар бири имтиёзли кредит ҳисобига 10 тадан "Isuzu" автобуси ҳамда "Damas" автомобили билан таъминланди.

Сейдабулланинг "Китоб олами"

Ташриф давомида Президентимизга тадбиркор Сейдабулла Медетов ўқув қуроллари ва китоб савдосини йўлга қўйиш ниятида эканлигини билдирган эди. Унинг истаги амалга ошиб, "Маҳалла" хайрия жамоат фондининг 500 миллион сўмлик молиявий кўмагида туман марказида "Китоб олами" корхонаси очилди.

Умуман олганда, Қорақалпоғистон Республикасининг чекка туманларидан бири ҳисобланган Шуманай тубдан янгиланиб, соҳаларда ўнгланиш, ривожланиш кузатилмоқда. Жорий йилнинг олти ойида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8,6 фоиз ўсишга эришилди. Мазкур давр мобайнида 46 та янги тадбиркорлик субъекти ташкил қилинди.

Туманда яратиш ҳамда янгиланиш жараёни изчил давом этаверади. Чунки ҳали дастурда бажарилиши лозим бўлган ишлар ҳам талайгина.

Ҳидоят АҲМЕДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

БОЗОР ТАЛАБИ ВА ТАДБИРКОРЛИК

Аҳоли бандлигини таъминлаш, бозорларни сифатли маҳсулотлар билан тўлдириш, экспорт салоҳиятини ошириш, қисқача айтганда, иқтисодиётни юксалтиришда тадбиркорлик ҳаракатининг роли катта. Шу боис бу соҳани ривожлантириш йил сайин долзарб аҳамият касб этмоқда. Президентимизнинг 2017 йил 17 мартдаги "Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида тадбиркорлик фаолиятини олиб бориш учун қўшимча қулай шароитлар яратиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ҳам айни шу мақсадга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

ҚАРОР ВА ИЖРО

Шомурот ШАРАПОВ олган сурат.

Қайд этиш жоизки, қарорда белгиланган енгилликлар Хоразм вилоятида рақобатдош маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи корхоналар сони ортишида рағбатлантирувчи омил бўлмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярим йиллигида ҳудудда 11 минг 302 та кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъекти рўйхатдан ўтказилиб, уларнинг ялпи ҳудудий маҳсулотдаги улуши 61,7 фоизни ташкил этгани, иш билан банд аҳолининг 82,3 фоизи шу тармоқда меҳнат қилаётгани фикримиз тасдиғидир.

Урганч шаҳридаги "Glass Pro" масъулияти чекланган жамияти жамоаси ҳам яратиб берилган имкониятлардан оқилона фойдаланиб, фаолиятини кенгайтиришга муваффақ бўлмоқда.

Гап шундаки, мазкур корхона энг илғор, яъни компьютерлаштирилган дастгоҳлар билан жиҳозланган бўлиб, улар ёрдамида 3 миллиметрдан 50 миллиметргача қалинликдаги ойналарни кесиш, букиш, тоблаш, чархлаш, тешиш, уларга гул чизиш каби нозик ишлар амалга оширилаяпти. Қолаверса, жамоа уй, офислар учун катта ойнаванд эшиклар, рангли ойналар, зинапоялар, аквариумлар ҳамда бошқа кенг турдаги хўжалик, уй-рўзғор буюмлари тайёрлашни йўлга қўйган.

(Давоми 3-бетда).

ФИДОЙИНГ БЎЛГАЙМИЗ СЕНИ, ЎЗБЕКИСТОН!

Республикамизда барча соҳада олиб борилаётган ислоҳотлар, беқиёс ўзгаришлар нуфузли халқаро ташкилотлар ва экспертлар томонидан алоҳида эътироф этилмоқда. Айниқса, одамлар билан мулоқот қилиш орқали уларнинг турмуш даражасини янада яхшилаш, ҳуқуқ ҳамда манфаатларини кафолатлаш, иқтисодий барқарорликни таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар диққат-эътиборда бўлаётир. Албатта, бу барчамизга чексиз ғурур ва ифтихор бағишлайди.

Ватанимиз равнақи йўлида

Жумладан, Халқаро валюта жамғармаси миссиясининг жорий йил 17 — 24 июль кунларида Ўзбекистонга амалий ташрифи якуни бўйича берган баёнотида Миссия томонидан Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан ишлаб чиқилган ҳамда тасдиқланган 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясига асосланган иқтисодиётни ислоҳ қилишга доир комплекс режалар маъқулланганини, уларнинг ўз вақтида ва самарали амалга оширилиши иқтисодиётнинг сифатли иш ўринлари ташкил этиш ҳамда барқарор ўсишни таъминлаш қобилиятини сезиларли даражада кучайтириш имконини бериши таъкидлангани эътиборлидир.

Дарҳақиқат, бугун мамлакатимизда давом эттирилаётган изчил саъй-ҳаракатлар иқтисодиёт ва жамият ижтимоий ҳаётини барқарор, мувозанатли ривожлантиришни, иқтисодий ўсишнинг юқори суръатларини таъминламоқда.

Бу борада мана шу қисқа даврда 20 дан ортиқ қонунлар, Президентнинг 180 дан зиёд фармонлари, 450 дан ортиқ қарорлари қабул қилинди. Уларнинг барчаси давлат ҳокимияти ҳамда бошқарувини янада демократлаштириш, мамлакатни модернизациялаш, иқтисодиётни либераллаштириш ва ижтимоий соҳаларни янада тараққий топтиришга қаратилган.

Шу ўринда саноатни ривожлантиришнинг янги имкониятлари ишга солинаётгани, бунда ҳудудларнинг мавжуд хом ашё ҳамда ресурс салоҳиятидан оқилона фойдаланилаётганини айтиш жоиз. Масалан, жаҳон стандартларига мос, ташқи бозорларда рақобатдош маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлайдиган илғор корхоналар сонини кўпайтиришга оид фаол инвестиция сиёсати юритилиши натижасида жорий йилда умумий қиймати 2,4 миллиард долларга тенг 170 та лойиҳа амалга оширилади.

Ҳудудий ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари доирасида 13339 та лойиҳа ҳаётга татбиқ қилинди, 2,1 триллион сўмлик кредитлар ўзлаштирилди, 10 та эркин иқтисодий зона, 5 та кичик саноат зонаси ташкил этилди, "Peugeot" ва "Citroёn" бренди билан енгил тижорат автомобилларини ишлаб чиқариш бўйича корхона барпо қилинмоқда. Эътиборлиси, шу ва бошқа омиллар эвазига фақатгина жорий йилнинг биринчи ярмида 84300 та иш ўрни яратилди.

(Давоми 4-бетда).

HARAKATLAR STRATEGIYASI 2017-2021

МАЪМУРИЙ ИСЛОҲОТЛАР

Барча ўзгаришлардан, аввало, одамлар рози бўлмоғи керак.

Мамлакатимизда инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш ҳамда ижтимоий-иқтисодий тараққиётга қаратилган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ижросидаги камчиликлар, тадбиркорлик ва қулай инвестициявий муҳитни ривожлантириш борасида дуч келинаётган муаммолар маъмурий бошқарув соҳасида тизимли ислоҳот ўтказилишини ҳамда унинг самарали механизмини яратишни тақозо этади.

Мазкур масалага 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида ҳам алоҳида эътибор берилган. Стратегиянинг таркибий қисми бўлган Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йилида амалга оширишга оид Давлат дастурига кўра, Ўзбекистон Республикасида маъмурий ислоҳотлар концепцияси ҳамда Ўзбекистон Республикасида маъмурий ислоҳотлар ўтказиш бўйича чора-тадбирлар дастури лойиҳаларини ишлаб чиқиш белгиланган.

Шу кунларда маъмурий ислоҳотлар концепцияси лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг муҳокамаси портали — regulation.gov.uz да жамоатчилик эътиборига ҳавола қилинган бўлиб, бу борада аҳоли кенг қатламининг фикр-мулоҳазалари, муносабати ўрганилмоқда.

Маъмурий ислоҳотлар ўзи нима? Содда қилиб айтганда, бу — давлат функциялари ва уларни бажарувчи ташкилотлар таркибий-ташкилий тузилмаларини, маъмурий бошқарув фаолияти воситалари, усул ҳамда услубларини жамиятни эркинлаштириш ва ислоҳ қилишнинг замонавий талабларига мувофиқ тарзда қайта кўриб чиқиш ҳамда аниқ мақсадли ўзгаришларни амалга оширишдир.

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн биринчи ялпи мажлиси тўғрисида

АХБОРОТ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Сенаторларнинг фикрича, ушбу қонунни давлат органлари ва ташкилотлари, ижрочилар, ҳар бир маҳалла, кутубхона ва таълим муассасасига имкон қадар тезроқ етказиш муҳим вазифадир. Зеро, қонунга мувофиқ, бу масканларда мамлакатимизнинг ҳар бир фуқароси учун ҳуқуқий ахборотдан эркин фойдаланиш имконияти таъминланиши шарт. Қонун бўйича сўзга чиққан сенаторлар унинг ижро этилиши устидан самарали давлат ва жамоат назоратини амалга ошириш ҳам муҳим вазифа эканлигини таъкидладилар. Бу аҳолининг ҳуқуқий саводхонлиги, ҳуқуқий маданиятини ошириш, мамлакатимизда қонунийлик, ижро интизомини таъминлашнинг муҳим омилига айланиши лозим. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан сўнг сенаторлар **“Болаларни уларнинг соғлиғига зарар етказувчи ахборотдан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги** Ўзбекистон Республикасининг қонунини кўриб чиқдилар. Таъкидланганидек, ушбу қонун Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 14 мартда қабул қилинган “Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Сенаторларнинг фикрича, ёшларга оид давлат сиёсати доирасида қабул қилинган ушбу қонун ҳар томонлама ривожланган, баркамол ёш авлодни шакллантиришда муҳим ўрин тутади.

Муҳокама чоғида сенаторлар таъкидлаганларидек, амалдаги қонун ҳужжатлари, хусусан, 2008 йилда қабул қилинган “Бола ҳуқуқлари кафолатлари тўғрисида”ги Қонун билан шафқатсизлик, зўравонлик ва болаларга зарарли таъсир кўрсатувчи бошқа ахборотни акс эттирувчи адабиётлар тарқатилишини, фильмлар намойиш этилишини тақиқловчи меъёрлар назарда тутилган. Шу билан бирга, глобаллашув, ахборот-коммуникация технологиялари, Интернет тармоғи кенг ривожланган бир шароитда болалар соғлиғига зарар етказувчи, шунингдек, халқимизнинг ёшлар тарбияси пойдеворини ташкил этувчи маънавий асосларини емирувчи ахборотдан улар ҳимоя қилинишини таъминловчи янада самарали ҳуқуқий, иқтисодий ва ташкилий шарт-шароитларни шакллантириш муҳим вазифага айланди.

Кўриб чиқилган қонунда давлат органларининг ушбу соҳадаги ваколатлари, бу фаолиятда фуқаролик жамияти институтлари иштирокининг механизмлари аниқ белгиланган. Мазкур қонунга мувофиқ, давлат органлари, фуқаролик институтлари, таълим муассасалари ва оммавий ахборот воситаларининг ушбу соҳадаги фаолиятини мувофиқлаштириш учун масъул ваколатли давлат органи этиб Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги белгиланган. Қонунда болаларга зарар етказувчи ахборот турлари таърифланган. Болаларни ўз ҳаёти ва саломатлигига хавф соладиган хатти-ҳаракатларни содир этишга ундайдиган, уларда наркотик воситалар, алкоголли ва тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш, қимор ўйинларида иштирок этиш истагини пайдо қиладиган ахборот тарқатилиши тўлиқ ман этилган. Оилавий қадриятларни инкор этадиган, турли ноқонуний хатти-ҳаракатлар, шафқатсизлик, жисмоний ва руҳий зўравонлик, жамиятга қарши бошқа хатти-ҳаракатларни оқлайдиган ахборот тарқатилиши тақиқланган.

Қонун билан зарарли ахборотдан иборат медиа маҳсулотларнинг айланиши ва тарқатилишига нисбатан умумий талаблар ўрнатилган. Хусусан, босма шаклдаги, зарарли ахборотдан иборат маҳсулотнинг болалар кириши мумкин бўлган жойларда фақат зич ўралган идишларда тарқатилиши белгиланган. Болалар соғлиғига зарар етказувчи ахборот маҳсулотининг болалар учун мўлжалланган таълим, тиббиёт, санаторий-курорт, жисмоний тарбия ва спорт, маданият ва соғломлаштириш муассасаларида тарқатилишига йўл қўйилмаслиги белгиланган.

Қонунда қайд этилганидек, ахборотни болалар ёшига қараб таснифлашнинг батафсил тартиби, шунингдек, уларни у ёки бу тоифага киритиш мезонлари Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган алоҳида низом билан белгиланади.

Қонунда ахборот маҳсулоти экспертизасини ўтказиш ва болалар орасида тақиқланган ахборот маҳсулотлари реестрини юритиш шартлари, тартиби ўрнатилмоқда. Ушбу Реестрни тузиш ва уни юритиш Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги зиммасига юклатилган.

Сенаторларнинг фикрича, қонуннинг нормалари болаларнинг замонавий илм-фан, маданият, таълим ютуқларига доир ахборотдан фойдаланиш имкониятини чекламайди. Унинг қоидалари халқаро ҳуқуқнинг умумқабул қилинган меъёр ва тамойилларига, хусусан, Бола ҳуқуқлари декларацияси (1959 йил), БМТнинг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияси каби ҳужжатлар ва бошқаларга тўлиқ мос келади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

“Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни муҳокамаси чоғида сенаторлар қайд этганларидек, ушбу қонун давлатимиз раҳбари томонидан юритилаётган тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтиришга, давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг улар фаолиятига асоссиз аралашувининг олдини олишга қаратилган изчил сиёсатнинг амалдаги ифодасидир. Айнан шу мақсадда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги Фармони билан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил институти таъсис этилди, унинг фаолиятининг ҳуқуқий механизмлари белгилаб берилди.

Тадбиркорликни, тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида давлат сиёсатининг амалга оширилишида иштирок этиш, уларни ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, қабул қилинган ҳужжатларнинг тадбиркорлик соҳасига таъсирини баҳолаш, қабул қилинган ҳужжатларнинг тадбиркорлик фаолияти ривожига таъсири самарадорлигини баҳолаш, бу соҳадаги қонун ҳужжатларини такомиллаштиришга доир таклифларни тайёрлаш Вакилнинг асосий вазифалари этиб белгиланган.

Қонун Вакилга соҳада назоратни амалга ошириш, тадбиркорлар ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига шубҳасиз риоя этилаётганлиги устидан назоратни амалга ошириш бўйича кенг ваколатлар беради. Хусусан, у давлат органларининг (ташкилотларининг) қарорлари, улар мансабдор шахсларининг тадбиркорлар ҳуқуқларини бузувчи ҳаракатлари устидан шикоятларни кўриб чиқади, уларнинг фаолиятини текшириш қонунийлиги устидан мониторинг ўтказади, аризалар ва даъволар билан судларга мурожаат қилади, давлат органларининг мажлисларида иштирок этади, тадбиркорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш билан боғлиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Шу билан бирга, қонунда Вакил томонидан кўриб чиқилмайдиган масалалар ҳам белгиланган. Тадбиркорлар ўртасидаги иқтисодий низолар, оилавий, меҳнат ва тадбиркорлик билан боғлиқ бўлмаган бошқа ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низолар, шунингдек, суднинг, тезкор-қидирув фаолиятини, терговни, суриштирувни ва жазо ижросини амалга оширувчи органларнинг ваколат доирасига кирадиган масалалар шулар жумласидан.

Тадбиркорлар манфаатларига дахл қиладиган энг муҳим, долзарб масалаларни ҳал қилишда Вакилнинг мустақиллигини таъминлаш мақсадида Вакил қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади. У Президентнинг розилигисиз жиноий жавобгарликка тортилиши, ушлаб турилиши, қамоққа олиниши ёки маъмурий жазо чораларига тортилиши мумкин эмас.

Вакил институти қонунга мувофиқ нафақат мамлакатимиз тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларининг ҳимоясини, балки Ўзбекистон Республикасида ўз бизнесини юритаётган хорижий компаниялар ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларининг ҳимоясини таъминлаши лозим. Сенаторларнинг фикрича, бу Ўзбекистоннинг инвестицияларни жалб қилиш имкониятларини оширишга, мамлакатда ишбилармонлик муҳитини яхшилашга кўмаклашади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сенаторлар тадбиркорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи, суддан фарқли ўлароқ, янги институтнинг жорий этилиши мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш вазифаларини ҳал этишда тадбиркорлар ролини оширишда ўта муҳим аҳамият касб этишини алоҳида таъкидладилар.

Шундан сўнг сенаторлар **“Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги** Ўзбекистон Республикасининг қонунини кўриб чиқдилар. Қонун Ҳаракатлар стратегиясини амалга оширишга оид Давлат дастури доирасида ишлаб чиқилган ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг бир гуруҳ депутатлари томонидан парламент кўриб чиқиши учун киритилган.

Муҳокама чоғида сенаторлар томонидан таъкидланганидек, ушбу қонун давлат органлари тизимини фуқароларнинг энг муҳим муаммоларини ҳал қилишга сафарбар этишга қаратилган давлат сиёсатининг муҳим таркибий қисмларидан бири ҳисобланади. Ушбу сиёсатнинг моҳияти Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан лўнда қилиб “Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак”, дея белгилаб берилган.

Таъкидланганидек, янги қонуннинг қоидалари жисмоний ва юридик шахслар мурожаатлари билан ишлашнинг ҳуқуқий механизмларини аниқлаштиради, бу эса мазкур соҳадаги ҳуқуқни қўллаш амалиётини яхшилашга хизмат қилади. Сенаторларнинг фикрича, қонуннинг муҳимлиги қуйидагилардан иборат.

Қонун билан давлатимиз раҳбари ташаббусига кўра давлат бошқаруви тизимига жорий этилган Халқ қабулхоналари ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг виртуал қабулхоналари институтининг ҳуқуқий мақоми мустаҳкамлаб қўйилган. Бу институт, сенаторларнинг фикрича, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини, шунингдек, фуқароларнинг мурожаат қилишга доир конституциявий ҳуқуқини ҳимоя қилишнинг муҳим механизми ҳисобланади.

Қонуннинг кучи аввалгидек давлат органларига нисбатан татбиқ этилибгина қолмай, балки давлат томонидан ёки унинг иштирокида ташкил этилган, Давлат бюджетидан молиялаштириладиган ва фуқароларга давлат хизматларини кўрсатадиган ташкилотларга нисбатан ҳам татбиқ этилади.

Қонунда фуқаролар мурожаатларини кўриб чиқишнинг ҳуқуқий принциплари белгилаб берилмоқда. Хусусан, мурожаатларни ўз вақтида ва тўлиқ кўриб чиқиш, мурожаатларни кўриб чиқиш чоғида бюрократизм ва сансалорлик ҳолатларига йўл қўймаслик, мурожаатларни кўриб чиқишда давлат органлари, бошқа ташкилотлар ва мансабдор шахслар фаолиятининг шаффофлиги каби тамойиллар шулар жумласидандир.

Қонунчилик, ҳуқуқни қўллаш амалиётига мурожаатларнинг янги шакллари, хусусан, давлат органларининг ва бошқа ташкилотларнинг ишонч телефонлари, “бевосита алоқа линиялари” орқали, видеоконференцалоқа воситасида, расмий веб-сайт, Виртуал қабулхона орқали келиб тушган мурожаатлар ва бошқалар киритилмоқда. Жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларини қабул қилишнинг янги шакллари ва тартиби киритилмоқда: сайёр, шахсий ва оммавий қабуллар, видеоконференцалоқа воситасидаги, аудио ва видеоёзувни қўллаш орқали қабуллар ва бошқалар шулар жумласидандир.

Сенаторлар таъкидлаганларидек, ушбу қонуннинг қабул қилиниши давлат органларининг, ташкилотларининг халқ билан самарали қайта алоқасини мустаҳкамлаш, давлат органларининг очиқлик даражасини ошириш, уларнинг инсонларни ўйлантираётган аниқ муаммоларни ҳал қилиш бўйича фаолияти самарадорлигини оширишга хизмат қилади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнг сенаторлар **“Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига сайлов тўғрисида”ги** Ўзбекистон Республикасининг қонунини кўриб чиқдилар.

Қонун Тошкент шаҳрининг туманларида халқ депутатлари Кенгашларини тузиш учун ташкилий-ҳуқуқий шарт-шароитлар яратиб беради. Бу эса ҳокимиятнинг маҳаллий органлари бюджет ваколатлари амалга оширилиши устидан назоратни ўрнатишга, уларнинг мамлакатимиз пойтахти туманларини ижтимоий-сиёсий ривожлантиришнинг муҳим масалаларини ҳал қилишдаги ўрнини мустаҳкамлашга, ислоҳотларни рўёбга чиқаришдаги роли ва аҳамиятини янада оширишга хизмат қилади.

Ушбу масала муҳокамаси чоғида таъкидланганидек, амалдаги қонун ҳужжатларида (Конституциянинг 99-моддаси, “Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги Қонуннинг 1-моддасида) Тошкент шаҳрида халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларини тузиш назарда тутилмаган. Шу билан бирга, амалдаги қонун ҳужжатларининг бу қоидаси пойтахт туманларига (уларнинг сони Тошкентда 11 та) маҳаллий бюджетлар лойиҳалари, уларнинг ижроси муҳокамасини ўтказишга йўл қўймайди, чунки, масалан, Бюджет кодексига мувофиқ, туманлар (шаҳарлар) бюджетларининг кўриб чиқилиши ва қабул қилиниши, шунингдек, уларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларнинг эшитилиши халқ депутатлари Кенгашлари ваколатларига киради.

Шу боис қонун билан Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, “Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги, “Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида”ги, “Географик объектларнинг номлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига сайлов 2017 йил декабрь ойи учинчи ўн кунлигининг биринчи якшанбасида ўтказилиши орқали уларни тузишни назарда тутувчи бир қатор ўзгартишлар киритилмоқда.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашига “Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, сайловни ташкил этиш ва ўтказиш учун туман сайлов комиссиялари тузилиши тавсия этилмоқда.

Ушбу қонунга мувофиқ, халқ депутатлари туман Кенгашларининг янги сайланган депутатлари сайлов натижалари бўйича уларнинг янги таркиблари шакллангунга қадар ўз ваколатларини амалга оширади.

Бундан ташқари, қонунда шаҳарларда туманлар ҳокимлари лавозимларига тасдиқлаш, шунингдек, янги Кенгашлар тузилиши муносабати билан халқ депутатлари туман Кенгашлари томонидан уларнинг ҳисоботларини эшитиш тартиби белгилаб берилмоқда.

Сенаторларнинг фикрича, таклиф этилаётган ўзгартишлар Тошкент шаҳрида социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ислоҳотларни рўёбга чиқаришда ҳокимият вакиллик органларининг, пойтахт жамоатчилигининг ролини кучайтиришга, маҳаллий бюджетни шакллантириш ва ижро этиш, туманлар ҳудудини ривожлантиришнинг истиқболли дастурларини амалга ошириш, қонун ҳужжатларига мувофиқ маҳаллий солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни белгилаш устидан халқ депутатлари туман Кенгашлари томонидан назорат қилиш механизмини ўрнатишга кўмаклашади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан сўнг сенаторлар 30 июнь кунини “Ўзбекистон Республикаси ёшлари куни” сифатида белгилайдиган **“Ўзбекистон Республикаси ёшлари кунини белгилаш тўғрисида”ги** қонунни кўриб чиқдилар.

Сенаторлар таъкидлаганларидек, ёшларга оид давлат сиёсатининг моҳияти ёшларни ватанпарварлик, миллий қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялашдан, маънан етук ва жисмонан соғлом авлодни шакллантиришдан, уларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилишдан иборат. “Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни ҳар томонлама етук, кенг дунёқарашга эга, мамлакат келажаги учун масъулиятни зиммасига олишга, халқ манфаатларини таъминлаш йўлида бор салоҳиятини сафарбар этишга қодир бўлган ёшларни тарбиялашнинг мавжуд ҳуқуқий негизини янада мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда.

Ушбу масалага муҳим аҳамият берган ҳолда, кенг жамоатчилик, энг аввало, ёшларнинг таклифлари ва фикр-мулоҳазаларини ҳисобга олиб, 2017 йил 30 июнда бўлиб ўтган “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракатининг IV қурултойида Ўзбекистон ёшлар иттифоқини тузиш тўғрисидаги қарор қабул қилинди. Ушбу қурултойда 30 июнь кунини мамлакатимизда Ўзбекистон ёшлари куни, деб эълон қилиш таклиф этилди.

Сенаторларнинг фикрича, қонуннинг қабул қилиниши ёшларга оид давлат сиёсатини изчил ва самарали рўёбга чиқаришга, ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга, уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тизимини тубдан ислоҳ қилишга кўмаклашади.

Шундан кейин сенаторлар Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги ходимлари куни этиб декабрь ойининг иккинчи якшанбасини белгилашни назарда тутувчи **“Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги ходимлари кунини белгилаш тўғрисида”ги** Ўзбекистон Республикасининг қонунини кўриб чиқдилар.

Сенаторлар қишлоқ хўжалигида чуқур иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш натижасида аграр тармоқнинг бозор иқтисодиёти талабларига жавоб берадиган янги тизими шаклланганлигини қайд этдилар. Ҳозирги вақтда 3,6 миллион ходим ва хизматчи аграр тармоқда фаолият кўрсатмоқда. Қишлоқ хўжалигининг мамлакат ялпи ички маҳсулотидаги улуши 17,2 фоизни, йиллик ўсиш 6-7 фоизни ташкил этмоқда.

Бундай натижаларга эришишда тармоқнинг барча ходимлари ва хизматчилари — фермерлар, деҳқонлар, механизаторлар, пиллачи ва чорвадорлар, қишлоқдаги тадбиркорлар, аграр секторда фаолият кўрсатаётган мутахассис ҳамда олимларнинг роли катта.

Сенаторларнинг фикрича, “Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги ходимлари кунини белгилаш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг қабул қилиниши қишлоқ меҳнаткашлари жонбозлигининг, давлат мустақиллигини мустаҳкамлашга, мамлакат гуллаб-яшнашига улар қўшаётган ҳиссасининг эътироф этилишидир. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сенаторлар Ҳаракатлар стратегиясини амалга оширишга оид Давлат дастурига мувофиқ тайёрланган **“Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги** Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқдилар.

Сенаторлар мамлакатда олиб борилаётган демократик ислоҳотлар жараёнида инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича миллий институтларнинг самарали тизимини шакллантиришга, Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) институтини ривожлантиришга доир кўлами ва моҳияти жиҳатидан улкан ишлар амалга оширилганлигини қайд этдилар.

Сенат томонидан кўриб чиқилган қонунга мувофиқ, “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида”ги Қонунга Вакил фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни Олий Мажлис палаталари томонидан эшитиш тартиби тўғрисидаги нормаларни ҳамда Вакил томонидан мурожаатларни кўриб чиқиш тартибини ва шикоят бериш муддатларини аниқлаштирувчи ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритилмоқда.

Жумладан, Вакилга аризалар, таклифлар ва шикоятлар тарзидаги мурожаатлар оғзаки, ёзма ёки электрон шаклда берилиши мумкин. “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида”ги Қонун фуқароларнинг ҳуқуқий онгини оширишга, халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга доир Вакилнинг вазифаларини белгилаб берувчи янги нормалар билан тўлдирилди. Вакилнинг минтақавий вакиллари фаолиятини, Омбудсманнинг судлар билан ҳамкорлигини ташкил этиш механизмлари аниқ таърифлаб берилди.

Сенаторлар таъкидлаганларидек, қонуннинг қабул қилиниши давлат ва жамият қурилишида адолат, инсон қадр-қимматини ҳурмат қилиш, инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари устуворлигини таъминлаш тамойилларини қарор топтиришда Омбудсманнинг ролини оширишга кўмаклашади.

Шундан сўнг сенаторлар **“Суриштирув институти такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги** Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқдилар. Қонун Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 21 октябрдаги Фармони билан тасдиқланган Суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилиш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини, шунингдек, Ҳаракатлар стратегиясини амалга оширишга оид Давлат дастурини ижро этиш мақсадида ишлаб чиқилди.

Сенаторлар **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ва Жиноят-процессуал кодексларига** ҳамда **“Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги** Ўзбекистон Республикаси Қонунига киритилаётган ўзгартиш ва қўшимчаларнинг муҳимлигини қайд этдилар. Мазкур қўшимчаларда амалда терговга қадар текширув институтини такрорлайдиган суриштирув институтини жиноят-процессуал қонун ҳужжатларидан олиб ташлаш назарда тутилмоқда. Қонун жамиятга катта хавф солмайдиган жиноятлар тўғрисидаги ишларни судга қадар юритишнинг соддалаштирилган тартибини белгилаб беради.

Суриштирув юритиш ҳуқуқи ички ишлар органларига, Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментига, Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюросига ва давлат божхона хизмати органларига берилмоқда.

Қонун билан ижтимоий хавфли бир қанча жиноятларни ички ишлар органларидан прокуратура органлари терговига ўтказиш назарда тутилмоқда.

Сенаторларнинг фикрича, қонуннинг қабул қилиниши текширувнинг тезкорлик билан ўтказилишини таъминлашга, терговчилар иш сифатини оширишга, шунингдек, жиноят ишларини текширишда бир-бирини такрорлашнинг олдини олишга ва сансалорликни бартараф этишга кўмаклашади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сенаторлар Ҳаракатлар стратегиясини амалга оширишга оид Давлат дастурига мувофиқ ишлаб чиқилган **“Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида”ги** Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқдилар. Қонун билан мамлакатимизнинг амалдаги бир қанча қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилмоқда.

Ушбу қонун Ҳаракатлар стратегиясида, Президентнинг фармонлари ва қарорларида ҳамда бошқа қонун ҳужжатларида баён этилган вазифаларни ижро этиш мақсадида депутатлар, Ҳукумат, Бош прокуратура ва қонунчилик ташаббусининг бошқа субъектлари томонидан Олий Мажлис Қонунчилик палатасига киритилган 15 та қонун лойиҳасини бирлаштиради. Сенаторлар суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишга қаратилган амалдаги қонун ҳужжатларига киритилаётган ўзгартиш ва қўшимчаларни ҳар томонлама муҳокама этдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 14 мартдаги “Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, **“Прокуратура тўғрисида”ги**, **“Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги**, **“Вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида”ги**, **“Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси тўғрисида”ги қонунларга,** шунингдек, **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал, Меҳнат, Солиқ, Оила кодексларига** ва **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига** ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритилмоқда. Ушбу ўзгартиш ва қўшимчаларда ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш, вояга етмаганлар ишлари, одам савдосига қарши курашиш ва коррупцияга қарши курашиш бўйича республика идоралараро комиссияларининг фаолиятида Бош прокуратуранинг мувофиқлаштирувчи ролини белгилаб қўйиш назарда тутилмоқда. Қонунда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг расмий сайтларига профилактика тадбирларининг моҳияти ва аҳамиятига бағишланган материалларни, қонунийликнинг ҳолати ва жиноятчиликнинг даражаси ҳақидаги маълумотларни, содир этилган ҳуқуқбузарликлар ҳамда уларга чек қўйиш чора-тадбирлари ҳақидаги ахборотни жойлаштириш тўғрисидаги нормалар келтирилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 3 февралдаги “Маҳалла институтини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармонига мувофиқ, **Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига** ва **“Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги** Ўзбекистон Республикасининг Қонунига ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритилмоқда. Жумладан, Солиқ кодексига киритилаётган тузатишларга кўра, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгаши ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича ҳудудий кенгашлари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари манфаатларини кўзлаб қилинган даъволар билан судга мурожаат қилганда, шунингдек, давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, уларнинг мансабдор шахслари ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан судга шикоят қилганда давлат божини тўлашдан озод этилади.

Фуқаролар йиғини ваколатлари кенгайтирилмоқда. Қонунда фуқаролар йиғини раисининг, унинг ўринбосарларининг, маслаҳатчиларининг, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ҳамда тафтиш комиссияси раисларининг ҳисоботларини ҳар чоракда эшитиш тартиби белгилаб қўйилмоқда. Қонун билан “Маҳалла посбони” жамоатчилик тузилмаси раҳбарининг, фуқаролар йиғинининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчисининг, шунингдек, жойлардаги профилактика инспекторларининг, таълим муассасалари ва қишлоқ врачлик пунктлари раҳбарларининг фуқаролар олдида ҳисоб бериши тизими белгилаб берилмоқда. Фуқаролар йиғини кенгаши таркибига фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ўринбосарлари (фуқаролар йиғини раисининг кексалар ва фахрийлар ишлари ҳамда ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчилари), жойлардаги профилактика инспекторлари, таълим муассасалари, оилавий поликлиникалар ва қишлоқ врачлик пунктлари раҳбарлари киради. Қонун ҳужжатларига киритилаётган бу ва бир қатор бошқа ўзгартишлар фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг самарадорлигини оширишнинг, маҳалла институтини аҳолига энг яқин бўлган тузилмага айлантиришнинг, шунингдек, уларнинг давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорлигини янада ривожлантиришнинг муҳим омилига айланиши лозим.

Ҳаракатлар стратегиясини амалга оширишга оид Давлат дастурига мувофиқ, **“Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида”ги** ва **“Ижтимоий шериклик тўғрисида”ги** қонунларга ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритилмоқда. Мазкур ўзгартиш ва қўшимчаларда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларига ижтимоий аҳамиятга молик вазифаларни амалга ошириш учун нодавлат нотижорат ташкилотларига ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларига бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан бевосита давлат ижтимоий буюртмасини бериш ҳуқуқини тақдим этиш, шунингдек, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларини амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ давлат ижтимоий буюртмаларини бериш давлат буюртмачиларининг рўйхатига киритиш назарда тутилмоқда.

Сенаторларнинг фикрича, Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ **“Прокуратура тўғрисида”ги** ва **“Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги** қонунларга киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар давлат бошқаруви тизимини янада демократлаштиришга, ҳокимият органлари фаолияти устидан жамоатчилик ва депутатлар назорати ролини оширишга кўмаклашади. Ушбу тузатишларга мувофиқ, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри, туманлар ва шаҳарлар прокурорлари тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесига, халқ депутатлари Кенгашларига ҳисоботлар тақдим этади, зарур ҳолларда, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини қонунийлик ва жиноятчиликка қарши курашиш ҳолати тўғрисида хабардор қилади.

Қонун билан прокурорларнинг ҳисоботларини, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ҳудудий бўлинмалари раҳбарларининг ҳисоботларини, соғлиқни сақлаш бошқармаси органлари, туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмалари, туман марказий кўп тармоқли поликлиникалари раҳбарларининг ҳисоботларини эшитиш халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашининг асосий ваколатларига киритилди.

Тузатишларга мувофиқ, маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларига вилоят, туман, шаҳар ҳокимлари томонидан ўз фаолияти тўғрисида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига ҳисоботлар тақдим этиш тизими жорий этилмоқда.

Қонунга мувофиқ, бундан буён профилактика инспекторлари халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши қарори билан лавозимга тайинланади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Ушбу қонун билан **“Банкротлик тўғрисида”ги**, **“Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги** қонунларга ҳам ўзгартиш ва қўшимчалар киритилмоқда.

Сенаторлар **“Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги** ва **“Ер ости бойликлари тўғрисида”ги** қонунларга киритилган ўзгартиш ҳамда қўшимчаларга алоҳида эътибор қаратдилар. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 21 апрелдаги “Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш тўғрисида”ги Фармонига ҳамда 2017 йил 21 апрелдаги “Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этишни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ **“Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги** ва **“Ер ости бойликлари тўғрисида”ги** қонунларга киритилган ўзгартишларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси этиб қайта ташкил этилди, шунингдек, табиатни муҳофаза қилиш жамғармалари Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш жамғармаси этиб қайта ташкил этилди. Қонунга мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ҳисобдорлиги белгилаб қўйилди, унинг ваколатларига аниқлик киритилди.

Шундан сўнг сенаторлар **Тошкент вилоятининг Тўйтепа шаҳри ва Ўрта Чирчиқ туманининг чегараларини ўзгартириш ҳамда Тўйтепа шаҳрини вилоят бўйсунувидаги шаҳарлар туркумига киритиш, шунингдек, Тўйтепа шаҳрини Тошкент вилоятининг маъмурий маркази этиб белгилаш тўғрисидаги, Тошкент вилоятининг Янгийўл шаҳри ва Янгийўл туманининг чегараларини ўзгартириш, шунингдек, Янгийўл шаҳрини вилоят бўйсунувидаги шаҳарлар туркумига киритиш тўғрисидаги, Тошкент вилоятининг Оҳангарон шаҳри ва Оҳангарон туманининг чегараларини ўзгартириш, шунингдек, Оҳангарон шаҳрини вилоят бўйсунувидаги шаҳарлар туркумига киритиш тўғрисидаги** масалаларни кўриб чиқдилар. Мамлакат ҳукумати томонидан киритилган ушбу таклифларнинг маъқулланиши Тошкент вилоятининг маъмурий-ҳудудий тузилишини такомиллаштиришга, ҳудудларни самарали бошқаришга, аҳоли учун шарт-шароитларни янада яхшилашга кўмаклашади, туризм соҳасининг ривожланишига туртки беради.

Сенат ялпи мажлисининг биринчи куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат бошқаруви масалаларига доир бир қатор фармонларини тасдиқлаш, шунингдек, яқинда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий суди тўғрисида”ги Конституциявий Қонунга мувофиқ, Конституциявий суднинг янги таркибини сайлаш билан якунланди.

Ялпи мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ваколатига кирадиган бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди. Тегишли қарорлар қабул қилинди.

Шуниng билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ўн биринчи ялпи мажлисининг биринчи иш куни якунланди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Ахборот хизмати.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯВИЙ СУДИНИ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси 80-моддаси биринчи қисмининг 2-бандига ва "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий Қонуни 9-моддасининг 2-бандига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Қуйидагилар:
Асқаржон Бойисович **Гафуров**
Файзулла Абдуллаевич **Каюмов**
Бахтиёр Деҳқонбоевич **Миралимов**
Бахтияр Шамсутдинович **Мирбабаев**
Генжемурат **Пиржанов**
Хаҳрамон **Улжаев** Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг судьяси лавозимига сайлансин.
2. Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Раиси Н. ЙЎЛДОШЕВ

Тошкент шаҳри,
2017 йил 24 август

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
КОНСТИТУЦИЯВИЙ СУДИНИНГ
ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 108-моддасининг учинчи қисми ва "Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий Қонуни 5-моддасининг тўртинчи қисмига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Бахтияр Шамсутдинович Мирбабаев Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг раиси, Асқаржон Бойисович Гафуров Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди раисининг ўринбосари этиб сайлансин.
2. Ушбу Қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди

Тошкент шаҳри,
2017 йил 24 август

Тараққиётимизнинг ҳуқуқий асослари такомиллаштирилмоқда

Парламент юқори палатасининг ўн биринчи ялпи мажлиси биринчи иш кунида сенаторлар мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий ҳаётидаги ҳуқуқий асосларни такомиллаштиришга қаратилган қонунларни кўриб чиқишди. Сенаторлар ҳар бир қонун муҳокамасига Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар ҳамда Ўзбекистон экологик ҳаракати вакиллари билан ўтказилган видеоселектор йиғилишидаги маърузасида белгилаб берилган вазифалардан келиб чиққан ҳолда ёндашдилар. Мухбиримиз янги мажлисда кўрилган масалалар юзасидан сенаторларнинг фикр-мулоҳазалари билан қизиқди.

СЎЗ — СЕНАТОРЛАРГА

Тожибар ЙЎЛДОШЕВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Қонун қачон самарали ижро этилади? Албатта, ижрочилар ҳамда фуқаролар уни яхши билса, мазмун-моҳияти билан чуқур танишиб чиққан бўлса. Бугунги шиддатли даврда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўз вақтида тарқатиш, ижрочиларга ва аҳолига тушунтиришнинг ҳаётий механизмларини яратиш долзарб бўлиб қолаётган эди.

Тан олиш керакки, мамлакатимизда қонун ҳужжатларини тарқатишнинг яхлит тизими шаклланмаган. Бу борада назорат ўрнатилмаган, барчаси ўзибўларчилик ҳолига ташлаб қўйилганди. Табиийки, бу ҳолат баъзи парламент аъзоларининг қонун ижодкорлиги фаолиятига ҳам салбий таъсир кўрсатаётган эди.

Сенаторлар томонидан атрофлича муҳокама қилинган "Ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлаш тўғрисида"ги Қонун ана шундай муаммоларни ҳал этади, ҳуқуқий ахборотни тарқатишнинг самарали, яхлит тизими ҳамда механизмини яратади.

Зайниддин НИЗОМХЎЖАЕВ,
Олий Мажлис Сенатининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси:

— Халқимиз фарзанд тарбиясига доим энг асосий масала сифатида қараб келган. Шу нуқтаи назардан, сенаторлар "Болалар соғлиғига зарар етказувчи ахборотдан уларни ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонун муҳокамасига алоҳида масъулият билан ёндашдилар.

Биламиз, сўнгги пайтларда интернет сайтларида зўравонлик, фаҳш, қотиллик, ўз жонига қасд қилиш, турли оқимларга, қўпорувчилик, шунингдек, маънавиятимиз ва қадриятларимизга мутлақо ёт ғояларни тарғиб этувчи ахборотлар урчамоқда, бунинг олдини олиш кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Қонунда мазкур соҳада давлат идоралари ваколатини аниқлаш, нодавлат нотижорат ташкилотлари, оддий одамлар, юридик шахслар фаолияти ҳам қамраб олинган. Бу эса фарзанд тарбиясига ҳам ижобий таъсир кўрсатади. Негаки, фарзанд тарбияси — умуммиллий иш. Уни пайсалга солиб бўлмайди.

Мақсуда ВАРИСОВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Мамлакатимиз ишбилармонлик муҳитини такомиллаштириш мақсадида олиб борилаётган жадал ислоҳотлар жараёнида, биринчи навбатда, ортиқча ҳамда эскирган рухсат бериш тартиблари бекор қилиниб, тадбиркорлар эркинлиги қўллаб-қувватланмоқда. Бошқача айтганда, хусусий сектор вакилларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза этишнинг янги тизими вужудга келмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил, яъни бизнес-омбудсман фаолияти йўлга қўйилгани ҳам давлат, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ҳамда назорат органларининг тадбиркорлик субъектлари фаолиятига ноқонуний аралашувига қатъий чек қўйишга қаратилган самарали механизмлардан биридир.

"Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил тўғрисида"ги Қонун ушбу институт фаолиятининг қонуний асосларини яратишга қаратилган. Янги Қонуннинг ҳаётга татбиқ этилиши иқтисодиётнинг ҳаракатлантирувчи кучи бўлган тадбиркорлик субъектлари фаолиятини устуворлигини янада оширишга, республикамизнинг инвестициявий жозибадорлигини ошириш имкониятларини кенгайтиради.

Камила КАВЛАНОВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Амалдаги "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун фақат давлат органларига ҳамда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига қилинган мурожаатларга тааллуқли эди. Ваҳоланки, бугунги кунда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ва Сенат аъзолари томонидан жойларда ҳақиқий аҳволни ўрганиш жараёнида халқимизни ташвишлантираётган масалалар нафақат давлат органлари, балки давлат органлари сирасига кирмайдиган ташкилотлар, яъни компаниялар, банклар, деҳқон бозорлари, касаба уюшмалари сингари бошқа муассасалар фаолияти билан ҳам бевосита боғлиқ эканлиги аён бўлмоқда.

Шуларни ҳисобга олиб айтадиган бўлсак, Қонуннинг янги таҳририда қабул қилиниши мурожаатларни кўриб чиқишда нафақат давлат органлари, айни пайтда халққа хизмат кўрсатадиган барча ташкилотлар мансабдор шахслари масъулиятини кучайтиради.

Фаррух ДАДАХЎЖАЕВ,
Олий Мажлис Сенатининг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси раиси:

— Давлат ҳокимияти вакиллик органлари қуйи бўғинда самарали ишласа, ижро органлари фаолияти ўз-ўзидан жонланади, халққа яқинлашади, самарадорлик ортади. Президентимиз томонидан Тошкент шаҳри туманларида халқ депутатлари Кенгашларини ташкил этиш ташаббуси илгари сурилгани, аҳамиятли ҳам, долзарб эди. Чунки азим пойтахтимизнинг ҳар бир тумани тубдан ўзгариб, янги инвестиция лойиҳалари ижрога йўналтирилаяпти, инфратузилма яшнаяпти. Бундай кенг кўламдаги лойиҳаларни ҳаётга татбиқ қилишда, шубҳасиз, ижро органларининг масъулиятини ошириш талаб этилади. Шу маънода, ҳар бир туманда маҳаллий Кенгашларнинг ташкил қилиниши депутатлик ва жамоатчилик назоратини янада кучайтириш имконини беради.

Икболжон МИРЗААЛИЕВ,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Президентимиз бундан буён 30 июнь санасини мамлакатимиз Ёшлар куни сифатида нишонлашга қарор қилди. Ёшларга ғамхўрлик ва юртимиз келажаги бўлган ёшлар ҳаётида... "Ўзбекистон Республикасида Ёшлар кунини белгилаш тўғрисида"ги Қонунни биз овоздан маъқулладик. Чунки ёшларга эътибор — келажакка, эртанги кунга эътибордир.

Чиндан ҳам, йигит-қизларимиз ҳаётида қайта уйғониш, дунёга ўзгача нигоҳ билан боқиш, янги марраларга сари интилиш даври бошланди. Давлатимиз раҳбари ана шундай эзгу амаллар сари чорлар экан, ёшларимиз бор кучи билан олдинга интилади, ҳамиша жамиятнинг бир сафида боришади. Мана шу юртнинг, халқнинг фидойи фарзандлари эканлигини амалда кўрсатишади.

Гулнора ТЎРАЕВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Қаердаки инсон манфаатлари олий қадрият бўлса, бу масала давлат органлари эътиборидаги асосий вазифага айланса, ўша ерда халқ рози бўлади, хотиржамлик ҳукм суради. Бинобарин, мансабдор бўлиш — оддий одамлар билан бирга яшаш, бирга ишлаш, халқни рози қилиш, деганидир. Инсон ҳуқуқларини таъминлаш мана шундай оддий инсоний тушунчаларга асосланади. Сенаторлар томонидан кўриб чиқилган "Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида"ги Қонунга киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар ҳам шу мақсадни кўзлайди. Қонунга мувофиқ, Вакилга масалаларни кўриб чиқиш учун Конституциявий судга киритиш, суд мажлисларида иштирок этиш ҳуқуқи берилмоқда. Бундан ташқари, ушбу мажлислар чоғида кўрилаётган барча ишлар юзасидан ўз нуқтаи назарини баён қилиш ҳуқуқи берилади.

Баҳодир ТАЖИЕВ,
Олий Мажлис Сенатининг Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экология қўмитаси раиси ўринбосари:

— Бугун деҳқону фермерларимиз, барча дала меҳнаткашларининг пешона тери, оғир ва машаққатли, шу билан бирга, шарафли меҳнати эвазига мамлакатимиз аҳолиси озиқ-овқат маҳсулотлари билан етарли даражада таъминланмоқда, соҳа иқтисодиётнинг етакчи тармоқларидан бирига айланди.

Бугунги кунда иқтисодиётимизнинг аграр тармоғида 3 миллион 600 мингдан ортиқ киши банд бўлиб, ушбу кўрсаткич юртимиз аҳолисининг 11 фоизидан кўпини ташкил этади. Шунингдек, соҳанинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 17,2 фоизга тенг.

"Қишлоқ хўжалиги ходимлари кунини белгилаш тўғрисида"ги Қонунга биноан, декабрь ойининг иккинчи якшанбаси Қишлоқ хўжалиги ходимлари куни этиб белгиланаётгани омилкор деҳқон ҳамда фермерларни, механизатор ва комбайнчиларни, қишлоқ хўжалиги мутахассислари меҳнатини қадрлаб, уларнинг фаолиятини янада рағбатлантириш йўлидаги муҳим қадамдир.

Қобил ХИДИРОВ
ёзиб олди.

Халқимизнинг ардоқли фарзанди

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ўтган асрнинг 80-йиллари охирларида собиқ иттифоқда таназзул жараёни тезлашди, кўп йиллар давомида ҳал қилинмаган муаммолар халқнинг сабр косасини тўлдирди ва бу ижтимоий ларзаларга ҳамда миллий адоватга олиб келди. Ана шундай мураккаб даврда Ислом Каримов фуқароларда ижтимоий адолат ва келажакка ишончни қайта тиклай олди, мавжуд ижтимоий-иқтисодий муаммоларнинг ҳақиқий моҳиятини, илдизини очиб бериб, миллатлараро муносабатларни барқарорлаштирди, Ўзбекистонда тинчлик ҳамда осойишталикни таъминлади.

Сўров иштирокчилари 1992 — 2000 йилларни Ўзбекистон давлатчилигининг шаклланиши ва мустаҳкамланиши билан боғлиқ тарихий давр, деб ҳисоблайди. Биринчи Президентнинг бевосита раҳбарлигида демократик талабларга ҳамда халқаро мезонларга тўла жавоб берадиган Конституциямиз ишлаб чиқилди.

Фуқаролар фикрича, 2001 — 2010 йилларда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятини шакллантириш, 2010 — 2016 йилларда иқтисодиётни модернизациялаш ҳамда мамлакатни ривожлантиришнинг янги босқичида Биринчи Президент шахсининг роли ва таъсири муҳим бўлди.

Босқичма-босқич ҳамда кенг кўламли ислоҳотлар натижасида халқнинг турмуши яхшиланди, соғлиқни сақлаш, таълим ва спорт соҳаларида юксак муваффақиятларга эришилди, иқтисодиёт, саноат, қишлоқ хўжалиги тармоқлари ривожланди, халқаро майдонда Ўзбекистоннинг обрўси ошди.

Эзгу ғояларнинг ҳаётбахш самараси

Ижтимоий сўровда "Замонамизнинг буюк давлат арбоби Ислом Абдуғаниевич Каримов томонидан илгари сурилган қайси фикрлар, ғоялар ҳамда ташаббуслар, Ўзбекистонни янгилаш, ривожлантириш ва гуллаб-яшнатишга қаратилган қайси сиёсий қарорлар, сизнинг фикрингизча, энг муҳим ҳисобланади?" деган саволга мутлақ кўпчилик, яъни 93,4 фоиз иштирокчи тараққиётнинг "Ўзбек модели" деб жавоб берди. Ушбу модель эркин, адолатли, демократик давлат барпо этишга ёрдам берувчи, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишни таъминловчи бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтишни назарда тутади.

92,8 фоиз респондент шунга қатъий ишонч билдирдики, миллий-маънавий қадриятларимизнинг қайта тикланиши Биринчи Президентимизнинг асосий хизматларидан биридир. Ўзбекистонликлар халқимизнинг тарихий ҳамда маданий меросига, ўзбек тилининг нуфузини оширишга, шунингдек, юртимизда яшовчи турли миллат вакилларига ўз миллий маданиятларини ривожлантириши учун тенг шароит яратишга алоҳида эътибор қаратгани учун Ислом Каримовдан миннатдор.

Респондентларнинг 91,2 фоизи эса суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилиш, уни инсон ҳуқуқларини самарали муҳофаза этишнинг асосий кафолатига айлантириш соҳасидаги ислоҳотларни ғоят муҳим аҳамиятга молик, деб ҳисоблайдилар.

Сўров жараёнида қатнашчиларнинг 84,5 фоизи Ислом Каримов ташаббуси билан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш йўлидаги амалий ишларни юқори баҳолади.

Тадқиқотда иштирок этган 89,8 фоиз фуқаронинг фикрича, Биринчи Президент ҳокимият тармоқларининг бўлиниши ҳақидаги конституциявий қоидани амалга ошириш, улар ўртасида ўзаро мувозанат ҳамда тийиб туришнинг самарали тизимини яратиш, марказда ва минтақаларда қонунчилик ҳамда вакиллик органларининг ролини кучайтириш учун барча зарур чораларни кўрди.

78,9 фоиз респондент Ислом Каримовнинг ёш авлод саломатлиги ҳақида ғамхўрлик қилиш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш ва болалар спортини ривожлантириш соҳаларига биринчи даражали вазифа сифатида ёндашганига урғу берган.

Узоқни кўзлаб олиб борилган ташқи сиёсат

Сўровда 98,7 фоиз ҳамюртимиз Биринчи Президент раҳбарлигида Ўзбекистон ҳар томонлама вазмин, миллий манфаатларга асосланган ташқи сиёсат олиб борганлигини қайд этди. Кўпчилик — 97,6 фоиз респондентнинг ишонч билдиришича, "Бошқа давлатларга нисбатан муносабатларда куч ишлатмаслик ёки куч билан таҳдид солмаслик, чегараларнинг дахлсизлиги, низоларни тинч йўл билан ҳал қилиш ҳамда бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик" қоидаларига қатъий риоя этиш ташқи сиёсат соҳасида Ислом Каримовнинг бош ютуғи бўлди.

Биринчи Президентимизнинг Марказий Осиёни ядро қуролидан холи ҳудудга айлантириш ғояси, ўзбекистонликларнинг фикрича, тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш ишига қўшган улкан ҳиссасидир.

92,5 фоиз иштирокчи мамлакатимизнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиши ҳамда ушбу таъсирчан, нуфузли халқаро ташкилот доирасида минтақада тинчлик ва барқарорликни таъминлаш, экологик муаммоларни ҳал қилиш, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, фан, маданият ҳамда таълимни ривожлантириш масалалари бўйича кенг миқёсли ҳамкорликни Биринчи Президентнинг ташқи сиёсий фаолиятидаги муваффақиятлардан бири сифатида кўрсатди.

Ислом Абдуғаниевич жаҳон ҳамжамиятини халқаро терроризм хавфи ҳақида огоҳлантирган, дунё мамлакатларининг, йирик халқаро ва минтақавий ташкилотларнинг куч ҳамда саъй-ҳаракатларини терроризмга, сепаратизм, диний экстремизмга қарши бирлаштиришга даъват этган илк сиёсатчиларнинг бири саналади. Айнан Биринчи Президентимиз ташаббуси билан 2004 йилнинг январидан эътиборан Тошкентда Шанхай ҳамкорлик ташкилоти доирасида Минтақавий аксилтеррор тузилмасининг Ижроия қўмитаси ўз фаолиятини бошлаган.

Янги иқтисодий шароитда

Мустақиллик йилларида Ислом Каримовнинг раҳбарлиги остида Ўзбекистон иқтисодиёти қарийб олти марта ўсди. Унда саноатнинг улуши 14 фоиздан 34 фоизгача кўпайди. Кейинги ўн йилдан ортиқ вақт давомида ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари барқарор сақланиб қолинди. Қувонарлиси, Ўзбекистон иқтисодиёти энг тез ривожланаётган бешта мамлакат қаторига кирди.

Инвестициявий сиёсат, саноатнинг янги юқори технологик тармоқлари, жумладан, нефть-кимё, кимё, автомобилсозлик, қишлоқ хўжалиги ва темир йўл машинасозлиги, фармацевтика, тўқимачилик жадал ривожланмоқда.

Ислом Абдуғаниевичнинг чуқур ўйланган ҳамда вазмин сиёсати туфайли мамлакатда жаҳон мезонлари бўйича ноёб иншоотлар қурилди. Устюрт ва Шўртан газ-кимё мажмуалари, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи, Қўнғирот сода заводи, Деҳқонобод калийли ўғитлар заводи, автомобиль заводлари шулар жумласидандир.

Биринчи Президентимиз раҳнамолигида Ўзбекистонда замонавий йўл-транспорт ҳамда муҳандислик-коммуникация инфратузилмаси барпо этилди. Хусусан, Қамчиқ довони орқали ноёб туннелга эга бўлган Ангрен — Поп темир йўл линияси қурилди. Темир йўлларда юқори тезликдаги қатнов йўлга қўйилди, халқаро аэропортлар модернизация қилинди.

Шу билан бирга, юртимизда хусусий мулкни, тадбиркорлик ва кичик бизнесни равнақ топтириш учун кенг имкониятлар яратилди. Ўзбекистонда янги ижтимоий қатлам — тадбиркорлар синфи пайдо бўлди.

Жамоатчилик фикри сўрови давомида ўзбекистонликлар Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг раҳбарлиги остида шаҳару қишлоқларимизда, пойтахтимизда рўёбга чиқарилган бунёдкорлик ишларини алоҳида таъкидладилар.

Ёрқин хотираси ҳамиша ёдимизда

Дарҳақиқат, Ислом Каримов ўзининг бутун ҳаётини то сўнгги кунларигача Ўзбекистонга хизмат қилишга бағишлади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг шу йил 25 январдаги "Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида"ги қарорига кўра, мамлакатимизда ҳар йили 2 сентябрь — Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президенти хотираси куни сифатида белгиланди. Бу қарор она-Ватанимиз мустақиллиги, элу юртимиз равнақи йўлидаги буюк тарихий хизматларини инобатга олган ҳолда, Биринчи Президентимиз, Ўзбекистон Қаҳрамони Ислом Каримовнинг ёрқин хотирасини абадийлаштириш мақсадини назарда тутади.

Бинобарин, ижтимоий сўров қатнашчиларининг якдиллик билан қайд этишича, Биринчи Президентимиз авлодлар хотирасида Ўзбекистонни фаол ривожланаётган замонавий давлатга айлантирган, салоҳиятли ва донишманд раҳбар, ўз мамлакатининг, ўз ватандошларининг манфаатларини бутун қалби, бутун борлиғи билан ҳимоя қилган инсон ҳамда сиёсатчи сифатида муҳрланиб қолади.

«Ижтимоий фикр»
жамоатчилик фикрини
ўрганиш маркази
материаллари асосида
Фарида МАҲКАМОВА
тайёрлади.

МАЪМУРИЙ ИСЛОҲОТЛАР

Барча ўзгаришлардан, аввало, одамлар рози бўлмоғи керак.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Экспертларнинг фикрича, қуйидаги омиллар — коррупция, давлат аппаратининг ўз вазифаларини бажаришида самарасизлиги, ҳокимиятни хусусийлаштириш, фуқаро ва тадбиркорлик(бизнес)нинг бюрократия олдида ҳимоясиз қолиши, мамлакатда ягона иқтисодий маконнинг мавжуд эмаслиги ҳамда ҳокимият ва бизнес ўртасида, шунингдек, ҳокимият ҳамда аҳоли ўртасида ишонч даражасининг тушиб кетиши маъмурий ислоҳотлар ўтказишга олиб келади. Афсуски, бундай ҳолатлар давлатимиз ва жамиятимиз ҳаётида ҳам йўқ эмас.

Республикамизда режалаштирилаётган маъмурий ислоҳотлар самарали ҳамда мақбул давлат бошқаруви тизимини вужудга келтиришга йўналтирилади.

Таъкидлаш кераки, мамлакатимизда олдин ҳам маъмурий ислоҳотлар олиб борилган. Натижада иқтисодиётни бошқариш тизимини янада такомиллаштириш, давлат тузилмаларининг ҳокимият ваколатларини қисқартириш мақсадида қатор қонун ҳужжатлари қабул қилинди. Улар билан аксарият давлат идораларининг ташкилий-таркибий тузилиши, вазифалари, функциялари, ҳуқуқлари ва жавобгарлиги қайта кўриб чиқилди, янги таҳрирдаги низомлари тасдиқланди.

Бу ўзгаришлар муайян натижани берди, уларни инкор этиб бўлмайди. Бироқ кейинги йилларда давлат ҳамда хўжалик бошқаруви органлари фаолиятида айрим муаммолар кўзга ташланаётгани ҳам ҳақиқат. Айниқса, хўжалик бошқаруви органларининг мақоми, улар ўз олдига қўйган вазифаларни қай даражада бажараётгани, соҳани ривожлантиришдаги ҳиссасини танқидий ўрганиш ва ечимини топишни замоннинг ўзи талаб қилмоқда. Қолаверса, бу ташкилотларда корпоратив бошқарув принципларининг қўлланилиши бўйича долзарб масалалар ҳал қилинмаётир. Республика уюшмалари, компанияларида ҳали ҳам ўзларининг идорасини "министрлик" ҳисоблайдиган, эскича қарашлардан воз кеча олмаётган ходимлар мавжуд.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев жорий йилнинг 9 август куни ўтган 7 ой мобайнида Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ, давлат ҳамда жамият ҳаётининг барча соҳасини янгилаш, иқтисодиётни эркинлаштириш ва аҳоли учун муносиб турмуш шароити яратиш йўлидаги мақсад ҳамда вазифаларнинг бажарилишига бағишланган селектор йиғилишида кўплаб ташкилот ва идораларда ижтимоий-иқтисодий ривожланишга доир энг муҳим дастурларни амалга ошириш ўрнига, аксарият ҳолларда фақат мажлислар ўтказиш, пухта ўйланмаган қарорлар қабул қилиш, амалий иш қолиб, қоғозбозлик билан шуғулланиш ҳолатлари учраётганини кўрсатиб ўтди. Мажлисбозлик, қоғозбозлик ҳамда ҳисоботбозликни кескин камайтириб, давлат идоралари фаолиятида маълумот алмашишда замонавий ахборот технологияларидан кенг фойдаланиш бўйича ҳукумат қарорини ишлаб чиқиб, ижросини қатъий назоратга олиш бўйича топшириқ берилди. Бу айни муддаодир.

Тан олиш керак, айрим соҳаларда ҳаддан ошиқ кенгашлар, комиссиялар, ишчи гуруҳлари мавжуд ва улар томонидан сон-саноқсиз йиғилишлар ўтказилади. Ушбу йиғилишларнинг савияси, самараси — энди бу бошқа мавзу. Бироқ ҳар қандай йиғилишнинг фойдали иш коэффициенти бўлиши керак.

Шу ўринда маъмурий ислоҳотлар бўйича хорижий давлатлар тажрибасига назар ташласак. Қўлланган концепциялар ҳамда принциплардан келиб чиққан ҳолда, экспертлар маъмурий ислоҳотларни шартли равишда тегишли моделларга ажратадилар. Жумладан, "Янгича давлат бошқаруви" моделининг концепцияси давлат органлари ва муассасалари фаолиятига бизнесда қўлланиладиган ёндашув, услуб ҳамда принципларни татбиқ этиш ва улардан кенг фойдаланишни назарда тутади. Булар мижозга йўналтирилганлик, номарказлаштириш, фойдага урғу бериш, рақобат, аутсорсинг, лойиҳа ҳамда шартнома бошқарувини жорий этиш сингари принциплардан иборат. "Муносиб бошқарув" ёки "Яхши бошқарув" модели эса БМТ Тараққиёт дастури томонидан 1997 йилда ишлаб чиқилган. Унинг бош мақсади давлат бошқарувида, айниқса, ижтимоий ҳимояси таъминланмаган аҳоли гуруҳларини, қолоқ ҳудудларни қўллаб-қувватлашда жамият иштирокини имкон даражасида кенгайтиришга қаратилган. "Мувофиқлаштирилган бошқарув" модели эса давлат органларининг олдига қўйилган мақсадларни ҳал қилишда горизонтал ва вертикал бўйича ҳаракатларини бирлаштириш ҳамда мувофиқлаштириш мақсадида ишлаб чиқилган. Бунда асосий эътибор мувофиқлаштириш, стратегик режалаштириш, куч ва ресурсларни интеграциялаштириш, шунингдек, жалб этилган тузилмалар ҳамда шахсларни рағбатлантиришга йўналтирилади.

Юқоридаги моделлардан фарқли равишда ўзига хос маъмурий ислоҳотлар ўтказган мамлакатлар ҳам мавжуд. Масалан, Хитойда давлат ташкилотлари ходимларини қисқартириш, такрорланувчи функцияларни бартараф қилиш, Давлат кенгаши тузилмасини қайта тузиш, самарали кадрлар сиёсатини юритиш, коррупцияга қарши кескин курашиш маъмурий ислоҳотларнинг асосий йўналишлари сифатида белгиланган. Японияда эса бош вазир ва унинг кабинети роли кучайтирилди, вазирлик ҳамда идоралар қайта тузилди, улар маъмурияти фаолиятини баҳолашнинг янги шакллари жорий этилди, бир қисм бошқарув функциялари қуйи органларга берилди, давлатнинг кадрлар сиёсати ўзгартирилди.

Мамлакатимизда маъмурий ислоҳотлар концепцияси ва дастури лойиҳаларини шакллантириш учун, даставвал, давлат бошқаруви тизимида мавжуд бўлган барча камчиликни, ҳал қилиниши шарт бўлган масалаларни аниқлаб олиш керак. Бизнингча, уларнинг энг биринчиси, Президентимиз кўп бор қайд этганидек, давлат ташкилотларининг халқ билан мулоқоти тизимидаги муаммолардир.

Маълумки, давлат идораларининг халқдан узилганлиги, сўз ва иш ўртасидаги тафовут ҳамда коррупция фуқароларда ҳокимият институтлари ва мансабдор шахсларга салбий муносабатни пайдо қилади. Шу нуқтаи назардан, бундай ҳолатларга узил-кесил барҳам беришга маъмурий ислоҳотларнинг устувор вазифаси сифатида қараш, давлат хизматчиларининг ҳуқуқий мақомини пухта белгилаш ҳамда уларни бугунги кун талабларига жавоб берадиган кадрлар этиб тарбиялашга диққат қаратиш лозим.

Режалаштирилаётган маъмурий ислоҳотлар шунчаки шаклий ўзгартиришлар билан эмас, балки замонавий давлат менежментини жорий қилиш ва ўз навбатида, стратегик мақсадларимизга эришиш йўлидаги муҳим қадамлардан бири бўлмоғи керак. Бунинг учун ўзбек давлатчилиги тарихидаги ҳамда ҳозирги даврдаги ижро ҳокимияти органлари фаолиятининг барча жиҳатини, хорижий мамлакатларнинг илғор тажрибасини чуқур ўрганиш, бу жараёнда кўр-кўрона ёндашмаслик, халқимиз давлат хизматидан нима кутаётганини мудом ҳис этмоқ зарур.

Ҳаракатлар стратегиясидаги мақсад ва вазифаларни ҳаётга татбиқ қилиш маъмурий ислоҳотларнинг қай даражада муваффақиятли амалга оширилиши билан чамбарчас боғлиқ. Зеро, ҳар қандай яхши ўзгаришлар ижро ҳокимияти фаолиятининг самарадорлигини белгилаб беради.

Худоёр МЕЛИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бошқарма бошлиғи.

БОЗОР ТАЛАБИ ВА ТАДБИРКОРЛИК

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бугунги кунда бу ерда 43 нафар киши меҳнат қилаяпти. Аксарияти ёшлар эмасми, уларнинг изланиши, ғайрат-шижоати билан маҳсулот тайёрлаш ҳажми муттасил ортмоқда. Аниқроғи, йил бошидан буён буюртмачиларга 4 миллиард сўмликдан зиёд маҳсулот етказиб берилди.

— Тадбиркорликнинг муҳим жиҳати бозор иқтисодиёти талаблари асосида иш юритишдир, — дейди корхона раҳбари Улуғбек Бобожонов. — Шу боис амалиётга энг илғор технологияларни татбиқ этиш орқали бинолар учун ойнали катта эшиклар, музлаткичлар, тракторларга мўлжалланган ойналар ва бошқа маҳсулотларни тайёрлашни ўзлаштирдик. Сифатга алоҳида эътибор қаратаётганимиз эса муваффақиятлар омили бўлаяпти. Йил охиригача яна 2 миллиард сўмликдан ортиқ импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришни режалаштирганмиз.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ватанимиз равнақи йўлида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Айни пайтда халқимиз ислоҳотлар самарасини ўз даромадлари ҳамда фаровонлиги изчил ортиб бораётганида, яшаш шароитлари янги даражага кўтарилаётганида кўрмоқда. Уларнинг замонавий уй-жойларга ва сифатли истеъмол товарларига эга бўлишлари билан бирга, малакали таълим олиш ҳамда сифатли тиббий хизматлардан баҳраманд бўлиш каби орзулари рўёбга чиқаяпти.

Мана шундай ислоҳотларни таҳлил қиларканмиз, барча соҳада пухта тизим яратилаётгани, демократик ўзгаришлар янада чуқурлашаётгани, Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ва позицияси янада мустаҳкамланаётгани, энг муҳими, халқимизнинг осойишта ҳаётини таъминлаш, унинг фаровонлигини юксалтиришга қаратилган мақсадларга босқичма-босқич эришилаётганлигининг гувоҳи бўламиз.

Айни пайтда биз, депутатлар жорий йилнинг 12 июлида давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар ҳамда Ўзбекистон экологик ҳаракати вакиллари билан видеоселектор йиғилишидаги маърузасида илгари сурилган ғоялар ва белгилаб берилган вазифалардан келиб чиқиб, ўз фаолиятимизни мутлақо янги механизм асосида юритмоқдамиз. Бунда ислоҳотларнинг ҳуқуқий базасини янада такомиллаштириш, ҳуқуқни қўллаш амалиётини мукаммаллаштириш, қонун нормаларини амалга ошириш бўйича аниқ механизмларни ишлаб чиқиш ҳамда уларнинг ижросини таъминлаш ва назорат қилиш энг муҳим масалалардандир.

Шу билан бирга, айрим камчиликлар ҳамда ечимини кутаётган муаммоларни ҳал этишда фаол қатнашишимиз, асосий эътиборни уларнинг келиб чиқиш сабабларига, қонунчиликдаги мавжуд бўшлиқларга, уларни бартараф қилиш бўйича ҳукумат, маҳаллий Кенгашлар депутатлари, ҳокимликлар ва мутасадди идоралар билан биргаликда чора-тадбирлар кўришга ҳамда бу борада парламент назоратини янада кучайтиришга қаратишимиз лозим. Жойларда давлат ва ҳудудий дастурларни амалга оширишда, айниқса, янги иш ўринларини яратиш ҳамда аҳоли бандлигини таъминлаш борасида ишлаб чиқилган Давлат дастури ижросини таъминлашда бевосита қатнашишимиз, маҳаллий Кенгашлар депутатлари билан биргаликда ички резерв ва имкониятларни тўла ишга солишда фаолликни янада кучайтиришимиз зарур.

Изчил ислоҳот ҳамда янгиланишлар жараёни ҳар бир инсонни амалий ишларга сафарбар этади, эл-юртимиз манфаати, она Ватанимизнинг равнақи ва келажаги йўлида бирлаштиради. Энг муҳими, мустақилликнинг ҳақиқий баҳоси, моҳияти ҳамда аҳамиятини, унинг нақадар азиз ва қадрли эканини намоён этади.

Абдурашид ТЎХТАБОЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутати.

Бугун кўҳна ва ҳамиша навқирон Самарқанд шаҳрида "Шарқ тароналари" халқаро мусиқа фестивали ўз ишини бошлайди. Ўн биринчи бор ташкил қилинаётган мазкур санъат анжумани нафақат мамлакатимизнинг кўплаб иқтидор эгаларини, балки хорижлик истеъдод соҳибларини ҳам кашф этди, дунёга танитди.

Иманова, ҳамюртимиз Насиба Сатторова, туркманистонлик Лале Бегназарова каби бетакрор истеъдодларни, Россиянинг "Уранхай" ансамбли, Кувайт мусиқа институти гуруҳи каби юқори даражадаги мусиқа намояндаларини жаҳонга танитди. Биринчи бор ўтказилган фестивалда 31 мамлакат вакиллари қатнашган бўлса, бу йилги ўн биринчи санъат байрамида иштирокчи давлатлар сони 52 тадан ошди.

Жаҳон санъат аҳли нигоҳи — Самарқандда

Бинобарин, ушбу нуфузли тадбир Шарқ санъатининг бeқиёс қирраларини бутун жаҳонга намоён қилаяпти. У Мағрибу Машриқдан манаман деган ижодкорларни Ўзбекистонга чорлайдиган яна бир ришта, бу турли халқларнинг тили, маданияти, мусиқаси ҳар томонлама яқинлиги, кўнгилларнинг туташлигидир. Зеро, асл санъат таржимонсиз, ҳеч қандай воситасиз қалбларни забт этиши исбот талаб қилмайдиган ҳақиқатдир.

Фестиваль арафасида қадимий шаҳар янада маҳобат, гўзаллигу файзга бурканган. Тоза ва озода кўчалар, Шарқ меъморчилик анъаналарига хос обидалар, хушфеъл, меҳмондўст одамлар — буларнинг барчаси ташриф буюрувчиларда мислсиз хушнудлик уйғотиши, шубҳасиз. Янгидан барпо этилган ҳамда реконструкция қилинган бинолар, жозибадор хиёбонлар ва гулзорлар — ҳаммаҳаммаси шаҳар қиёфасига фусункорлик бағишлаган. Сўлим боғлар, сержило фавворалар, халқимизнинг юксак яратувчанлик салоҳиятидан дарак берувчи иншоотлар ўзига мафтун этади, унитилмас таассуротлар бағишлайди.

— Давлатимиз раҳбари 3 август куни мамлакатимиз ижодкор зиёлилари вакиллари билан учрашувда мақом санъатининг аҳамияти, унинг довруғини тиклаш, ушбу йўналишда танлов ўтказиш ҳақида жуда муҳим фикрларни билдирдилар, — дейди Ўзбекистон Республикаси халқ артисти Абдуҳошим Исмоилов. — Нафақат мақом, шунингдек, мумтоз санъатимизни кўз-кўз этиш, кенг миқёсда тарғиб қилишда "Шарқ тароналари" халқаро мусиқа фестивалининг ўрни беқиёс. Анжуманнинг доимий иштирокчиси сифатида шуни айтаманки, дунёнинг турли мамлакатларидан келувчи машҳур санъаткорлар, хонандалар, созандалар бизнинг мақом анъаналаримизни мароқ билан тинглашларини кўп айтишади. Бундай эътироф эса, Президентимиз таъкидлаганидек, мақом санъатининг ўрни бебаҳо эканлигини кўрсатади.

ЮНЕСКОнинг халқаро маданий тадбирлари доирасига киритилган ва мазкур ташкилот шафелигида Самарқандда ўтказиб келинаётган "Шарқ тароналари" халқаро мусиқа фестивалининг нуфузи йилдан-йилга ошиб бормоқда. Негаки, унинг ғоялари ҳаётбахш, мақсади улуғвор — жаҳон мусиқаси анъаналарини асраш, уни халқлар ўртасида тарғиб қилиш, ривожлантиришдан иборат.

1997 йилдан буён муаззам Регистон майдонида дунёнинг қанчадан-қанча санъаткорлари ноёб истеъдодларини намойиш этишди. Ушбу саҳна турли йилларда озарбайжонлик Симара

Қатнашчиларнинг йил сайин кўпайиб бораётганлиги жонажон Ўзбекистонимиз, кўҳна Самарқанднинг Шарқ мумтоз куй ва қўшиқлари оламида беқиёс ўрни борлигидан, юртимизнинг мусиқа соҳасида ҳам жаҳон аҳли эътиборини қозонаётганидан далолат беради. Фестивални ҳар қачонгидан ҳам юқори савияда ҳамда уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида республика ташкилий қўмитаси ва вилоят ҳокимлиги ишчи гуруҳи томонидан белгиланган зарур чора-тадбирлар асосида кенг қамровли ишлар бажарилди.

Хусусан, кеча Самарқанд шаҳридаги Ўзбекистон маданияти тарихи давлат музейида "Оламга таралгин, Шарқ таронаси!" номли кўргазма очилди.

Регистоннинг бугунги файзу таровати, унинг минораларидаги нақшлар жилоси, янгича замонавий ёритиш услубининг эътибор тортарлиги ва, энг асосийси, майдондаги нуфузли анжуманга кўрилган ҳозирлик ҳар бир самарқандликнинг кўнглига қувонч солмоқда. Бу кўтаринкилик "Шарқ тароналари" халқаро мусиқа фестивали иштирокчилари, хорижлик сайёҳлар қалбига ҳам кўчиб ўтишига эса асло шубҳа йўқ.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,
Мақсуд ЖОНИХОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

РЕКЛАМА ЎРНИДА

NBU

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

ўз мижозларининг кўп сонли талаб ва истакларини инобатга олган ҳолда, юқори фоизли

«Халқ манфаати»

омонатига маблағлар қўйиш муддати узайтирилганлигини маълум қилади.

«ХАЛҚ МАНФААТИ»

- Омонатни сақлаш муддати — 6, 9, 12 ой.
- Бошланғич бадалнинг энг кам миқдори — 5 000 000 сўм.
- Омонатга маблағ нақд пул кўринишида қабул қилинади.
- Омонатга қўшимча бадаллар қабул қилинади.
- Ҳисобланган фоизлар ҳар ойда, талаб қилиб олинмаган фоизлар капитализация этилмаган ҳолда, талаб қилиб олингунча ҳисобварағига кирим қилиш орқали тўланади.

Жамғармаларининг бошқарилишини бизга ишониб топширганлар фаровонлиги учун ўзимизни масъул, деб ҳисоблаймиз!

Қўшимча маълумотларни (0-371) 235-42-83, 234-14-14 телефонлари орқали ёки банкнинг исталган бўлим/филиалидан олиш мумкин.

WWW.NBU.UZ

Хизматлар лицензияланган.

1128А/115

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 845. 79 848 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

ISSN 2010-8788

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғаев томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — З. Худойшукуров.
Навбатчи — Ф. Маҳкамова.
Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 02.20 Топширилди — 04.20 1 3 4 5 6